

Mreža NKO

Obzorje Evropa

HORIZON
EUROPE

THE EU RESEARCH & INNOVATION
PROGRAMME 2021 - 2027

#HorizonEU

ENAKOST SPOLOV V RAZISKOVANJU OBZORJE EVROPA

ursula.konecnik@gov.si,

12. 4. 2021

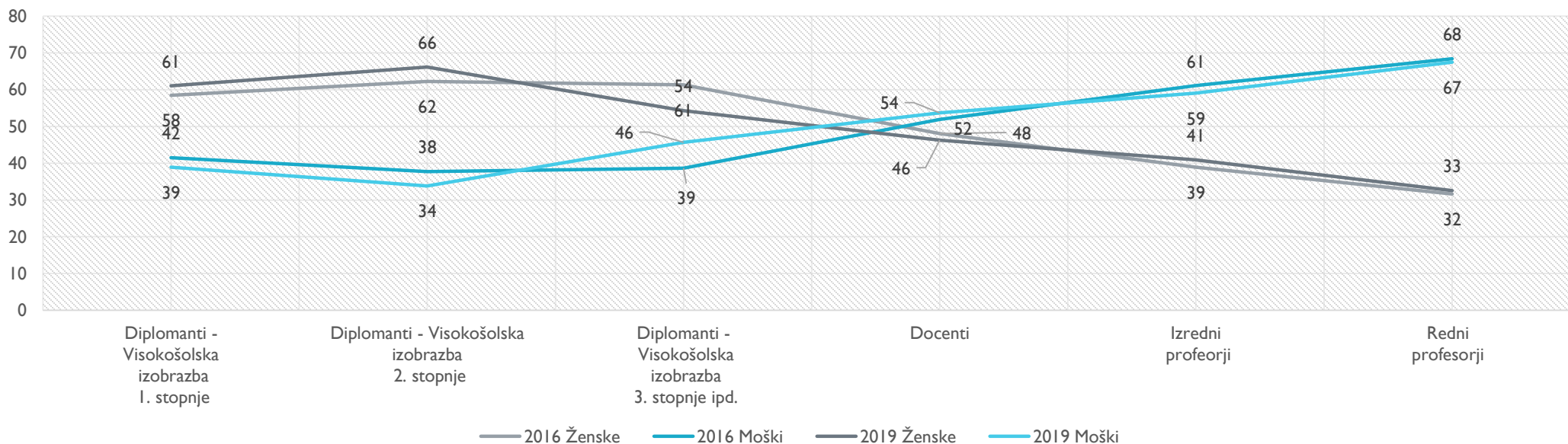

Mreža NKO

Obzorje Evropa

Neenakost spolov pri kariernih poteh (Slovenija)

Delež žensk in moških na tipični akademski poti

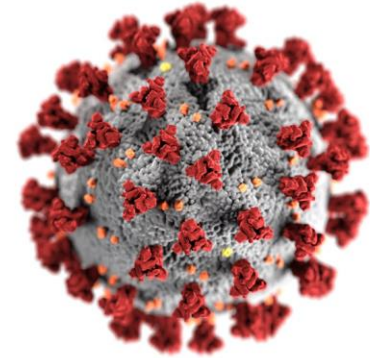

Vir: SURS

Mreža NKO

Obzorje Evropa

PANDEMIJA COVID-19 JE NEENAKOSTI ŠE POGLOBILA

- sprememba naših vsakodnevnih navad (novi izzivi, poseg v številne pravice)
- poglobljanje neenakosti
 - ženske opravljajo večino domačih opravil, ter dela, povezanega s skrbjo za otroke)
 - število prispevkov avtoric, oddanih v znanstvene revije, je občutno padlo (medtem ko je število prispevkov, ki so jih oddali njihovi moški kolegi, celo zraslo)

Mreža NKO

Obzorje Evropa

EU in krepitev enakosti spolov

- Okvirni program **Obzorje Evropa**
- Dokument **Communication A New ERA for Research and Innovation**
- Strategija **Gender Equality Strategy 2020-2025**

Mreža NKO

Obzorje Evropa

Obzorje Evropa in enakost spolov

Cilji na področju enakosti spolov:

- Povečati število žensk, ki sodelujejo v R&I programih (pri sestavi raziskovalnih skupin).
- Okrepiti integracijo dimenzije spola v R&I projektih (pri vsebini raziskovalnih projektov).
- Nasloviti sistemske in strukturne spremembe na institucijah (načrti za enakost spolov).
- Razširiti politiko enakosti tudi na druga področja, kjer obstajajo potenciali za diskriminacijo (npr. narodnost, spolna usmerjenost, posebne potrebe, itd..)
- Povečati sodelovanje „Widening countries“ v aktivnostih za enakost spolov v podporo raziskovalnim organizacijam

Program Obzorje Evropa določa enakost spolov kot horizontalni princip s ciljem zmanjšati spolne neenakosti kot tudi druge družbeno-ekonomske neenakosti s pomočjo raziskovalnega in inovacijskega sistema, vključno z naslavljanjem podzavestne diskriminacije in sistemskih in strukturnih ovir.

„Odličnost in inkluzivnost sta dve plati istega kovanca“ komisarka Marija Gabriel

Mreža NKO

Obzorje Evropa

Obzorje Evropa in ključne novosti

- Ustrezna **integracija dimenzije spola** v vsebinah raziskav in inovacij (analiza na podlagi spola) se zahteva skozi celoten okvirni program.
- Nov pogoj za prijavo na razpise je **Načrt za enakost spolov**, ki ga morajo pripraviti vse javne institucije, raziskovalne in visokošolske organizacije, kar bo okrepilo strukturne spremembe na institucijah.
- **Posebno financiranje** bo namenjeno podpori pripravi Načrtov enakosti spolov znotraj programa “Widening Participation and Strengthening the European Research Area”. Posebno financiranje bo namenjeno tudi študijam spola in presečnem raziskovanju, še posebej v okviru drugega stebra, v okviru grozda »Culture, Creativity and Inclusive Society.«
- Posebne **aktivnosti v podporo enakosti spolov** so predvidene tudi v okviru European Innovation Council (EIC) npr. določene kvote v svetovalnih telesih so 50%, nagrada za ženske inovatorke in namenske iniciative v podporo start-upom, ki jih vodijo ženske.
- Posebna pozornost bo umerjena na zagotavljanju **uravnoteženosti evalvacijskih panelov** in drugih relevantnih teles, kot so npr. svetovalne in ekspertna skupine.
- **Uravnotežena sestava raziskovalcev** v projektih bo močno spodbujena ter tudi upoštevana pri končni evalvaciji predlogov, ki bodo imeli enako oceno.

Mreža NKO

Obzorje Evropa

Načrt za enakost spolov

- Krepitev zahtev za zagotavljanje enakosti spolov v Obzorju Evropa
- Načrt za enakost spolov kot predpogoj za prijavo na razpise Obzorje Evropa.
- Pogoj velja za **vse javne institucije držav članic in pridruženih članic, visokošolske in raziskovalne organizacije** (vključno s privatnimi).
- Do popolne uveljavitve tega kriterija bo veljalo **prehodno obdobje do leta 2022**.
- Potrebna bo „**izjava o tem**“ na podlagi priloženega vprašalnika v prijavi.
- Načrt enakosti spolov je lahko del drugega strateškega dokumenta institucije.
- Nadzor in redno preverjanje skladnosti.

Mreža NKO

Obzorje Evropa

Gender equality plan

Having a gender equality plan is an eligibility criterion for Public bodies, Higher education establishments and Research organisations from Member States and Associated Countries. Be aware that if the proposal is selected, having a Gender Equality Plan will be necessary before the grant agreement signature (applicable on calls with deadlines in 2022 and beyond).

Does the organisation have a Gender Equality Plan (GEP) covering the elements listed below?

Yes

No

Minimum process-related requirements (building blocks) for a GEP

- **Publication:** formal document published on the institution's website and signed by the top management
- **Dedicated resources:** commitment of human resources and gender expertise to implement it.
- **Data collection and monitoring:** sex/gender disaggregated data on personnel (and students for establishments concerned) and annual reporting based on indicators.
- **Training:** Awareness raising/trainings on gender equality and unconscious gender biases for staff and decision-makers.

Content-wise, recommended areas to be covered and addressed via concrete measures and targets are:

- work-life balance and organisational culture;
- gender balance in leadership and decision-making;
- gender equality in recruitment and career progression;
- integration of the gender dimension into research and teaching content;
- measures against gender-based violence including sexual harassment.

Mreža NKO

Obzorje Evropa

Podpora institucijam pri pripravi Načrtov za enakost spolov

- **Podporne aktivnosti v okviru projektov Obzorje 2020:** projekti ACT, GE Academy, CASPER, GENDERACTION in drugih.

SI institucije: Act (Community of practice) - ZRC SAZU, Change – NiB, Gearing Roles – FF UL, Athena – IJ

- Posodobitev orodja **EIGE-DG R&I – GEAR tool**
- Vzpostavitev podporne institucije („**GEP knowledge & support facility**“)
- Vzpostavitev mreže **nacionalnih kontaktnih oseb** za podporo implementaciji GEPs med državami članicami

Mreža NKO

Obzorje Evropa

GEP knowledge & support facility - aktivnosti

- **Pomoč** raziskovalnim organizacijam pri zahtevah glede osnovnih gradnikih Načrtov ter **priprava različnega informativnega materiala**
- Organizacija **spletnih izobraževanj** (vsaj 10) na temo osnovnih gradnikov Načrtov s fokusom na podpori državam z manj izkušnjami (SI)
- Organizacija **spletnih delavnic** za skupno učenje, izmenjavo izkušenj in mentoriranje (vsaj 10) med institucijami z izkušnjami in manj izkušenimi institucijami
- Oblikovanje **mreže nacionalnih kontaktov** in ekspertiz na nacionalnem in EU nivoju

Mreža NKO

Obzorje Evropa

GEP knowledge & support facility - aktivnosti

- **Maj 2021** – priprava preglednice („factsheets“) ter ppt. predstavitve zahtev pri pripravi Načrta za enake možnosti kot pogoja za prijavo na razpise Obzorje Evropa
 - **Junij 2021** – dogodek R&I Days – priprava obsežnejšega dokumenta s podrobnejšimi navodili za pripravo teh načrtov + kratek povzetek
 - **Junij/Julij 2021** – organizacija prva skupne delavnice
 - **Julij 2021** – organizacija prvega spletnega izobraževanja

Mreža NKO

Obzorje Evropa

GEAR ORODJE

^ 💡 The GEAR Step-by-Step Guide

Step 1: Getting started

Step 2: Analysing and assessing the state-of-play in the institution

Step 3: Setting up a Gender Equality Plan

Step 4: Implementing a Gender Equality Plan

Step 5: Monitoring progress and evaluating a Gender Equality Plan

Step 6: What comes after the Gender Equality Plan?

GEAR action toolbox

Who is involved in a Gender Equality Plan?

Rationale for gender equality in research

Basic requirements and success factors

Obstacles and solutions

Dostopno na: <https://eige.europa.eu/gender-mainstreaming/toolkits/gear>

Mreža NKO

Obzorje Evropa

Integracija analize spola in presečnih dejavnikov v vsebino raziskav in inoviranja

- Describe how the **gender** dimension (i.e. sex and/or gender analysis) is taken into account in the project's research and innovation content [e.g. 1 page]. If you do not consider such a gender dimension to be relevant in your project, please provide a justification._
 - ⚠ *Note: This section is mandatory except for topics which have been identified in the work programme as not requiring the integration of the gender dimension into R&I content.*
 - ⚠ *Remember that that this question relates to the content of the planned research and innovation activities, and not to gender balance in the teams in charge of carrying out the project.*
 - ⚠ *Sex and gender analysis refers to biological characteristics and social/cultural factors respectively. For guidance on methods of sex / gender analysis and the issues to be taken into account, please refer to http://ec.europa.eu/research/swafs/gendered-innovations/index_en.cfm?pg=home*

Mreža NKO

Obzorje Evropa

Integracija analize spola in presečnih dejavnikov v vsebino raziskav in inoviranja

- **Spol** - kot biološka kategorija
- **Spol** - kot družbena kategorija in se nanaša na družbeno-kulturne norme, ki skupaj oblikujejo in določajo „ženstveno“ in „moško“ obnašanje in so kompleksne in se spreminjajo s časom
- **Presečni dejavniki** – kot so rasa, starost, družbeno-ekonomski status, spolna usmerjenost, posebne potrebe

Vse te kategorije določajo izkušnjo posameznika ali posamezne skupine in njihove družbene priložnosti ter posledično vplivajo na določene oblike diskriminacije in neenakosti.

Mreža NKO

Obzorje Evropa

Integracija analize spola in presečnih dejavnikov v vsebino raziskav in inoviranja – pomen

- **Dodana vrednost** raziskavam in razvoju z vidika odličnosti, kreativnosti in novih poslovnih priložnosti.
- Spodbuja (samo)spraševanje glede **norm in stereotipov** ter razmislek glede uveljavljenih standardov in referenčnih modelov.
- **Poglobljeno razumevanje** potreb, stališč in obnašanja vseh ljudi.
- Storitve in nove dobrine, ki so bolj **naslavlajo potrebe** vseh ljudi.
- Okrepitev **družbene relevance raziskovanja in inoviranja**.

Mreža NKO

Obzorje Evropa

Integracija dimenzije spola na primeru Covid-19 pandemije

- Razlike na podlagi biološkega spola pri odzivu imunskega sistema.
- Doziranje in različni stranski učinki zdravil na podlagi biološkega spola.
- Različni dejavniki tveganja na podlagi družbenega spola (npr. zdravstveno osebje, prodajalke_ci, itd...)
- Preventivne kampanje, prilagojene različnim potrebam/odzivom na podlagi spola.
- Upoštevanju dimenzija spola pri ocenjevanju družbeno ekonomskih posledic različnih preventivnih javnih ukrepov.

Mreža NKO

Obzorje Evropa

Policy report: Gendered Innovations 2: How inclusive analysis contributes to research and innovation

https://ec.europa.eu/info/news/gendered-innovations-2-2020-nov-24_en

Horizon 2020 Expert Group on Gendered Innovations
Impact of sex and gender in the COVID-19 pandemic

https://ec.europa.eu/info/news/impact-sex-and-gender-current-covid-19-pandemic-2020-may-28_en

Gender and intersectional bias in artificial intelligence

https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/research_and_innovation/research_by_area/documents/ec_rtd_gender-bias-in-ai-factsheet.pdf

Mreža NKO

Obzorje Evropa

Ali ste vedeli, da...

- vloge in identiteta vpliva na percepcijo bolečine?
- zaradi globalnega segrevanja v populaciji morskih želv v Velikem koralnem grebenu (Avstralija) prevladujejo samice?
- sistem za prepoznavanje obrazov deluje bolj učinkovito na moških obrazih kot na ženskih, bolje na svetli polti kot na temni?
- so ženske podjetnice, ki iščejo investicije, soočene z večjimi ovirami kot moški?

Mreža NKO

Obzorje Evropa

HORIZON
EUROPE

THE EU RESEARCH & INNOVATION
PROGRAMME 2021 - 2027

#HorizonEU

KORISTNE POVEZAVE

- Gender equality in research and innovation
https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/strategy/gender-equality-research-and-innovation_en
- MIZŠ in Obzorje Evropa: www.obzorje-evropa.si
- Portal za sodelujoče v Obzorju Evropa (Funding & Tenders Portal):
<https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/programmes/horizon>
- Vprašanja? Research Enquiry Service: <http://ec.europa.eu/research/enquiries>

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA GOSPODARSKI
RAZVOJ IN TEHNOLOGIJO

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA INFRASTRUKTURO

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

SPiRiT SLOVENIJA
JAVNA AGENCIJA

I FEEL
SLOVENIA

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

Mreža NKO

Obzorje Evropa

Hvala za pozornost😊

kontakt: ursula.konecnik@gov.si